

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/83/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1217217194
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1217217194.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickej, v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION a.s., Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., Martinčekova 13, Bratislava, proti žalovanej: S. N., Y. G. K. E. XX, G., o zaplatenie 793,17 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II, č. k. 67Csp/113/2017 - 86 zo dňa 31.01.2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom zo dňa 31. januára 2018, č. k. 67Csp/113/2017 - 86 súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Skutkové zistenia nadobudnuté vykonaným dokazovaním po právnej stránke posúdil podľa § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, § 52 ods. 2, § 53 ods. 9, § 54 ods. 1, § 101, § 103, § 565 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa; a dospel k záveru, že žaloba žalobcu je nedôvodná. Uviedol, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo zmluvy, ktorá má bezpochyby charakter zmluvy spotrebiteľskej. Mal za preukázané, že dňa 13.06.2012 bola medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou uzavretá zmluva, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 1.000 eur, pričom v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok bola žalovaná povinná úver splácať v pravidelných mesačných splátkach po 30,62 eur, počnúc dňom 13.07.2014 a to vždy k 13. dňu v príslušnom mesiaci. Uviedol, že žalovaná splácala úver v dohodnutých splátkach do 18.03.2014, potom dňa 12.08.2014 uhradila 17,35 eur, dňa 11.09.2014 sumu 28 eur, dňa 13.10.2014 sumu 10,13 eur a naposledy dňa 12.11.2014 sumu 5,94 eur, teda naposledy uhradila riadnu splátku, v dohodnutej výške, dňa 18.03.2014. Konštatoval, že právny predchodca žalobcu listom zo dňa 27.08.2014 vyhlásil úverovú pohľadávku za predčasne splatnú v celom rozsahu z dôvodu porušenia ustanovení zmluvy podstatným spôsobom. Mal za to, že ak bolo medzi dlžníkom a veriteľom dohodnuté plnenie v splátkach, môže veriteľ od dlžníka požadovať vždy len splnenie príslušnej splátky a v prípade, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba (na zaplatenie dlhu, ktorý sa stal zročným v dôsledku nesplnenia príslušnej splátky) odo dňa zročnosti príslušnej nesplnenej splátky (§ 103 veta druhá Obč. zákonníka), inak sa premlčuje každá splátka samostatne, vrátane splátok splatných do dňa zročnosti tej nesplnenej splátky, pre nezaplatenie ktorej veriteľ využil právo žiadať dlžníka o zaplatenie celého dlhu. Uviedol, že žalovaná naposledy uhradila riadnu splátku vo výške dohodnutej v zmluve za mesiac marec 2014. Konštatoval, že v prípade, že sa jedná o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Obč. zákonníka, t.j. pre nesplnenie niektorej splátky žiadať zaplatenie celého dlhu, najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (§ 53 ods. 9 Obč. zákonníka). Uviedol, že z obsahu výzvy na zaplatenie celého dlhu nevyplýva, v dôsledku nezaplatenia ktorej konkrétnej splátky veriteľ (a toto skutkové tvrdenie žalobca nedoplnil ani na jeho výzvu), využil právo podľa § 565 Obč. zákonníka, preto

treba vychádzať zo splatnosti tej splátky, pre nezaplatenie ktorej mohol veriteľ toto právo využiť najskôr. Mal za to, že naposledy žalovaná neuhradila splátku splatnú dňa 13.04.2014 a nasledujúce, a preto právny predchodca žalobcu s poukazom na ust. § 53 ods. 9 Obč. zákonníka tak mohol žiadať zaplatenie celého zostávajúceho dlhu najskôr pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 13.04.2014, najneskôr pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 13.05.2014. Uviedol, že to, že tomu tak skutočne bolo, potvrdzuje aj konanie právneho prechodu žalobcu, nakoľko tento žalovanú vyzval na úhradu celej dlžnej sumy listom zo dňa 27.08.2014, ku ktorému dňu zároveň vyhlásil aj predčasnú splatnosť úveru, keď zároveň žalobca v podanej žalobe uviedol, že právny predchodca žalobcu pred zosplatením úveru uplatnil postup podľa § 53 ods. 9 Obč. zákonníka - toto tvrdenie žalobcu žalovaná nepoprela. Mal za to, že predčasná splatnosť úveru bola a mohla byť právnym predchodcom žalobcu vyhlásená v dôsledku nezaplatenia splátok splatných pred 27.08.2014, najneskôr splátky splatnej a neuhradenej dňa 13.05.2014, pričom dňom nasledujúcim, t.j. najneskôr 14.05.2014 tak žalobcovi začala plynúť premlčacia doba na podanie žaloby, ktorá uplynula dňa 14.05.2017. Bol toho názoru, že žaloba mu bola doručená dňa 30.08.2017, teda po uplynutí všeobecnej 3-ročnej premlčacej doby, na ktorú je s poukazom na ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. povinný prihliadať ex offa, a preto žalobu zamietol. Poukázal na to, že skutočnosť, kedy si žalovaná prevzala výzvu na splatenie dlžnej istiny s príslušenstvom s lehotou splatnosti 10 kalendárnych dní odo dňa doručenia výzvy, nemá na plynutie premlčania žiaden vplyv. Mal za to, že bez ohľadu na to, či sa jedná o spotrebiteľský alebo iný úver, uplatnením práva veriteľa podľa § 565 Obč. zákonníka dochádza k zmene obsahu záväzku tým, že namiesto splátok je dlžník povinný zaplatiť celý zostávajúci dlh naraz. Konštatoval, že zmena režimu vyplývajúceho z využitia práva veriteľa pre nezaplatenie niektorej splátky, žiadať zaplatenie celej pohľadávky podľa ust. § 565 Obč. zákonníka spočíva v tom, že splatnosť zostávajúceho dlhu (v budúcnosti splatných splátok) nastáva uplynutím lehoty, ktorú určí veriteľ vo výzve na zaplatenie zostávajúceho dlhu adresovanej dlžníkovi, avšak okamih začatia plynutia premlčacej doby je upravený v ust. § 103 veta druhá Obč. zákonníka a tento okamih nie je viazaný na okamih splatnosti pohľadávky, ktorá nastáva v dôsledku uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 Obč. zákonníka, teda na okamih zosplatenia zostávajúceho dlhu, ktorý okamih závisí od vôle veriteľa, ale od objektívnej skutočnosti, ktorou je splatnosť tej splátky, v dôsledku nezaplatenia ktorej veriteľ využil právo žiadať zaplatenie celého zostávajúceho dlhu. Mal za to, že takto stanovený okamih začatia plynutia premlčacej doby je významný aj z dôvodu, že splátky splatné do splatnosti tej splátky, v dôsledku ktorej nezaplatenia veriteľ využil právo žiadať zaplatenie celého zostávajúceho dlhu (budúcich splátok), sa premlčujú každá samostatne podľa § 101 Obč. zákonníka v spojení s § 103 veta prvá Občianskeho zákonníka; pričom splatnosť zostávajúceho (zosplateného) dlhu (budúcich nezaplatených splátok a splátky v dôsledku nezaplatenia ktorej sa stal splatným celý zostávajúci dlh) sa riadi ust. § 103 veta druhá Obč. zákonníka. Uviedol, že uplatnenie práva veriteľa v zmysle ust. § 565 Obč. zákonníka má teda vplyv na zmenu obsahu záväzku v tom, že sa mení lehota splatnosti tých splátok, ktoré mali byť splatné v budúcnosti (zostávajúcich budúcich splátok), a ktoré sa stanú splatnými vyhlásením mimoriadnej splatnosti, avšak začatie plynutia premlčacej doby, je daný okamihom splatnosti tej splátky, v dôsledku nezaplatenia ktorej veriteľ využil právo žiadať zaplatenie celého zostávajúceho dlhu, pričom táto skutočnosť vyplýva priamo zo zákona, je objektívne daná a nie je viazaná na okamih splatnosti zostávajúceho dlhu, a teda jedná sa o objektívnu premlčaciu dobu. O trovách konania rozhodol podľa § 255 C.s.p. tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal, keďže jej žiadne trovy nevznikli.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobnému návrhu v celom rozsahu vyhovie alebo aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietal, že neboli splnené procesné podmienky (§ 365 ods. 1 písm. a) C.s.p.); súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) C.s.p.); konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) C.s.p.); súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e) C.s.p.); súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) C.s.p.); zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. g) C.s.p.); a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.). Tvrdil, že mu nie je zrejmé, na základe akých skutočností súd prvej inštancie uviedol, že je povinný v zmysle ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. ex offa prihliadnuť na premlčanie. Uviedol, že je zrejmé, že súd a akýkoľvek štátny orgán v Slovenskej republike má postupovať na základe a v medziach zákona, čo zaujatím takéhoto právneho názoru súdu bez podpory právnym

predpisom zjavne naplnené nebolo. Mal za to, že zosplatnenie úveru vo svojej podstate znamená zmenu termínu splatnosti všetkých nesplatených splátok, na ktoré má veriteľ nárok, pričom v uvedenom prípade teda nejde o odstúpenie od zmluvy, nakoľko zmluva ostáva i naďalej v platnosti, avšak v dôsledku využitia veriteľovho práva dôjde k zmene termínu splatnosti splátok úveru, a to všetkých tých, ktoré ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti neboli uhradené, či už minulých, alebo budúcich. Konštatoval, že z dikcie ustanovenia § 565 Obč. zákonníka je zrejmé, že v danom prípade z jeho strany nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, ale k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, čo vo svojej podstate predstavuje stratu výhody splátok pre dlžníka, nie však zánik, respektíve zrušenie samotnej zmluvy. Uviedol, že uzatvoril so žalovanou zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol žalovanej finančné prostriedky, ktoré sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach a vzhľadom na skutočnosť, že zo strany žalovanej došlo k podstatnému porušeniu zmluvných povinností, tak vyhlásil úver za predčasne splatný, a to v súlade s Obchodnými podmienkami. Tvrdil, že podmienkou výhody splátok v danom prípade bolo, že dlžník bude plniť pravidelné mesačné splátky riadne a včas. Vzhľadom na skutočnosť, že zo strany žalovanej došlo k porušeniu uvedenej povinnosti, v zmysle ust. § 565 Obč. zákonníka tak došlo k strate výhody splátok a žalovaná bola tak povinná uhradiť dlžnú sumu naraz. Uviedol, že podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 33 Odo/1630/2005 súčasťou podmienok splatnosti jednotlivých splátok môže byť aj určenie, že pre nesplnenie niektorej splátky je veriteľ oprávnený žiadať celý zvyšok pohľadávky naraz, pričom splatnosť celej pohľadávky (strata výhody splátok) nenastáva priamo zo zákona, ale záleží na veriteľovi, či toto právo uplatní, teda či vyzve dlžníka na zaplatenie celého zvyšku, prípadne či podá na súde žalobu na plnenie. Mal za to, že v danom prípade nedošlo k zániku zmluvy odstúpením, naopak, zmluva je naďalej platná a účinná, avšak žalovaná svojím konaním, resp. nekonaním stratila výhodu splátok, na základe čoho si on uplatňuje svoje práva na súde. Tvrdil, že vyhlásením predčasnej splatnosti úveru sa premlčuje celý úverový vzťah naraz, a teda v jednotnej premlčacej dobe, a to odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Dal do pozornosti, že Ústavný súd Slovenskej republiky pod vedením predsedníčky Ivetty Macejkovej na verejnom zasadnutí pléna 7. februára 2018 rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ďalej dal do pozornosti skutočnosť, že premlčacia doba nezačala plynúť dňa 14.05.2014, ako si to nesprávne ustálil súd prvej inštancie, ale až dňa 14.09.2014. Uviedol, že predčasná splatnosť úveru síce nastala dňa 27.08.2014, avšak žalovaná si predmetnú výzvu na splatenie dlžnej istiny s príslušenstvom, podľa doručky potvrdzujúcej prevzatie výzvy, prevzala až dňa 03.09.2014. Tvrdil, že v samotnej výzve na splatenie dlžnej istiny s príslušenstvom je žalovanej daná patričná lehota na plnenie, a to 10 kalendárnych dní odo dňa doručenia uvedenej výzvy, pričom lehota na plnenie žalovanej uplynula dňa 13.09.2014. Konštatoval, že z uvedeného vyplýva, že prvýkrát mohol uplatniť svoje právo na súde až dňa 14.09.2014, teda deň nasledujúci po dni márneho uplynutia lehoty na dobrovoľné plnenie. Mal za to, že jeho nárok tak nemôže byť premlčaný, nakoľko k jeho premlčaniu by došlo až dňa 15.09.2017, t.j. po troch rokoch odo dňa, kedy si mohol prvýkrát uplatniť svoj nárok voči žalovanej na súde. Upozornil, že žalovaná doposiaľ nevrátila ani len istinu poskytnutého úveru, pričom mal za to, že ak by bol býval uplatnil svoj nárok na súde v dodatočnej lehote 10 dní odo dňa doručenia výzvy na splatenie úveru s príslušenstvom, túto by mohol súd považovať za žalobu, ktorá bola podaná predčasne. Podľa jeho názoru je predmetné rozhodnutie vo svojom odôvodnení nepreskúmateľné. Mal za to, že nedostatočným odôvodnením súdneho rozhodnutia porušil súd prvej inštancie jeho práva vychádzajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu (II. ÚS 117/07, III. ÚS 311/01, III. ÚS 107/07, IV. ÚS 14/07, III. ÚS 311/07, I. ÚS 265/05, I. ÚS 33/2012, III. ÚS 199/09), na Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 1551/08, na Nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 114/08 a sp. zn. 11. ÚS 85/06, ako aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/25/2007. Bol toho názoru, že na ustanovenie § 52 odsek 2 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje zákaz retroaktivity, a teda nie je možné toto ustanovenie aplikovať na vzťahy, ktoré vznikli pred 01.04.2015, v opačnom prípade by došlo k porušeniu základných princípov nášho právneho poriadku. Tvrdil, že pokiaľ by zákonodarcu mal v úmysle aplikovať toto ustanovenie na právne vzťahy, ktoré boli založené pred 01.04.2015, nič mu nebránilo výslovne to uviesť v intertemporálnej norme § 879p, v ktorej sú explicitne uvedené ustanovenia, na ktoré sa nepravá retroaktivita vzťahuje. Uviedol, že argumentum a contrario je možné dospieť k záveru, že úmysel zákonodarcu je ten, že § 52 ods. 2 v novelizovanom znení sa vzťahuje výlučne na právne vzťahy založené po 01.04.2015. Konštatoval, že pri svojvoľnej retroaktívnej aplikácii tohto ustanovenia súdom na právne vzťahy založené pred 01.04.2015 dôjde k porušeniu článku 2 Ústavy Slovenskej republiky a zásahu do základných práv a slobôd občanov. Bol toho názoru, že na všetky úverové vzťahy, ktoré vznikli pred 01.04.2015

je nevyhnutné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže zákonodarca až s účinnosťou k 01.04.2015 určil výnimku, že spotrebiteľské úverové vzťahy sa spravujú ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Uviedol, že toto tvrdenie nachádza oporu aj v Uznesení Najvyššieho súdu SR z 27. marca 2013, sp. zn. 6MCdo/4/2012, kde Najvyšší súd Slovenskej republiky skonštatoval, že zmluva o úvere je tzv. absolútnym obchodom, čo znamená, že sa tento právny vzťah bez ohľadu na povahu jeho účastníkov spravuje Obchodným zákonníkom a rovnako aj akcesorické záväzky sa spravujú režimom Obchodného zákonníka, pokiaľ je tomuto režimu podriadený hlavný záväzok. Tvrdil, že argumentum a contrario, pokiaľ by sa na takýto vzťah vzťahoval Občiansky zákonník aj pred touto novelizáciou, zákonodarca by nenechal predmetné ustanovenie. Konštatoval, že vzhľadom na to, že upravil tieto vzťahy teraz novelou, v kombinácii s Uznesením Najvyššieho súdu SR z 27. marca 2013, sp. zn. 6MCdo/4/2012, je nepochybné, že všetky úverové právne vzťahy, ktoré vznikli pred 01.04.2015 sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka. Poukázal na to, že ochrana spotrebiteľa je síce dôležitým faktorom v spoločnosti, avšak nemožno mu poskytovať takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu, pretože spotrebiteľ by bol v takýchto prípadoch zbavený akejkolvek zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zvážiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať. Tvrdil, že neexistuje ani vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť spotrebiteľa od povinností, ktoré mu ukladá zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu tejto povinnosti zaviazal dobrovoľne a s vedomím jeho rozsahu. Konštatoval, že súdy sú povinné skúmať konkrétne okolnosti uzatvorenia zmluvy, aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nie je možné chápať ako obranu jeho ľahkomyseľnosť a nezodpovednosť, keď žalovaná uzavrela zmluvu dobrovoľne, bez pripomienok a nátlaku.

3. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadрила.

4. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach uplatňovaných odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

5. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že predmetnou žalobou sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplata istiny 793,17 eur s príslušenstvom ako nároku zo zmluvy o úvere, ktorý záväzkovo-právny vzťah súd prvej inštancie správne ustálil ako vzťah spotrebiteľský podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

6. Po preskúmaní napadnutého rozsudku a dôvodov odvolania odvolací súd dospel k záveru, že je dôvodná námietka žalobcu voči aplikácii ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.05.2014, podľa ktorého orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku, alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Toto zákonné ustanovenie (v čase rozhodovania súdu prvej inštancie) upravovalo postup súdu pri rozhodovaní o nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv a súd bol povinný ex offio prihliadať na premlčanie aj bez toho, aby strana sporu vzniesla námietku premlčania. Súd prvej inštancie v súdnej veci v zmysle uvedenej právnej úpravy postupoval.

7. Dňa 27.09.2018 bol v Zbierke zákonov, č. 98/2018 uverejnený Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, č. 271/2018 Z. z., podľa ktorého ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Dňom vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky stráca ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinnosť. Ak Národná rada Slovenskej republiky neuvedie ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa do súladu s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, stráca po šiestich mesiacoch od vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platnosť.

8. Odvolací súd tak zistil, že ustanovenie zákona (§ 5b zákona č. 250/2007 Z. z.), ktoré aplikoval súd prvej inštancie a ktoré by musel aplikovať v rámci svojho rozhodovania aj odvolací súd, nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, čo vyslovila najvyššia súdna autorita ústavou povolaná na rozhodovanie o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené

spôsobom ustanoveným zákonom (Čl. 125 ods.1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky). Súd prvej inštancie vo veci rozhodoval na základe platného a účinného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. v čase vyhlásenia rozsudku (31.01.2018).Vzhľadom na to, že následne na to (07.02.2018) bol Ústavným súdom Slovenskej republiky vyslovený nesúlad tohto ustanovenia s Ústavou Slovenskej republiky musela byť táto skutočnosť zohľadnená v rámci odvolacieho konania. Uvedený nález Ústavného súdu Slovenskej republiky treba vnímať tak, že ním bol vyhlásený od počiatku existujúci nesúlad napadnutého ustanovenia s Ústavou Slovenskej republiky. Nález Ústavného súdu SR - okrem toho, že je právnym dôvodom neúčinnosti nesúladného ustanovenia zákona (ex nunc, od publikovania nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky) - predstavuje tiež interpretáciu dotknutých ustanovení ústavy (v tomto prípade čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) v tom zmysle, že ich treba vykladať inak, než ich vyložil zákonodarca pri prijímaní nesúladného ustanovenia zákona (v tomto prípade to znamená, že prihládanie na premlčanie bez námietky strany je v rozpore s týmito ustanoveniami ústavy). Súdny sú pri rozhodovaní viazané nielen zákonom, ale aj ústavou (čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Teda postup súdu prvej inštancie, ktorý v prejednávanej veci použil ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, bol síce v súlade s vtedy účinným zákonom, avšak v rozpore s ústavou, konkrétne s ustanoveniami čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Takýto protiústavný postup (aj keď išlo o postup v zmysle zákona) predstavuje porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Odvolací súd dáva do pozornosti aj uznesenie (zjednocujúce stanovisko) pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11.10.2006, sp. zn. PL z. ÚS 1/06, kde bola riešená otázka okamihu hmotnoprávných účinkov nálezu ústavného súdu a kde ústavný súd okrem iného konštatoval, že hmotnoprávne účinky nálezu vo vzťahu ku konaniam, ktoré ešte neboli právoplatne skončené, nastávajú ex tunc, teda na ustanovenie zákona, ktoré bolo v nesúlade s ústavou, sa hľadí, akoby nebolo. Vyššie uvedené závery odvolacieho súdu sú v súlade aj so závermi, ktoré vyslovil vo svojom uznesení Najvyšší súd SR sp.zn. 6 Cdo 82/2017 zo dňa 31.10.2018.

9. Z vyššie uvedených dôvodov, pre protiústavnosť ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., ktoré v súdnej veci aplikoval súd prvej inštancie, čo bolo aj predmetom odvolania žalobcu, nemohol odvolací súd potvrdiť napadnutý rozsudok ako vecne správny. V odvolacom konaní bolo potrebné nesprávny (hoci v tom čase zákonný) procesný postup súdu prvej inštancie napraviť. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie po zistení premlčania uplatneného nároku sa jeho vecnou, hmotnoprávnou dôvodnosťou nezaoberal, respektíve v tomto rozsahu nevyhodnotil vykonané dôkazy, nebolo možné vytýkaný nedostatok napraviť v odvolacom konaní zmenou napadnutého rozsudku. Preto odvolací súd musel postupovať podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) C.s.p. a napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie vyhodnotí dôkazy vo vzťahu k hmotnoprávnej dôvodnosti uplatneného nároku a jeho výške a opätovne vo veci rozhodne. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie rozhodne nielen o trovách prvoinštančného konania ale aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 odsek 3 C.s.p.).

10. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho

súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).